

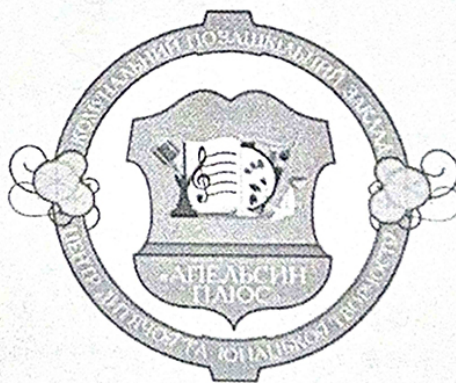
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
«ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ
«АПЕЛЬСИН ПЛЮС»
БОРЩАГІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом управління освіти, культури,
молоді та спорту Борщагівської сільської ради
Бучанського району Київської області
від 24.03.2023 року № 70

**Стратегія розвитку КЗПО «ЦДТЮ
«Апельсин Плюс»
Борщагівської сільської ради
на 2023/2027 роки**

СХВАЛЕНО:

педагогічною радою КЗПО
«ЦДТЮ «Апельсин Плюс»
Борщагівської сільської ради
від 17.03.2023 року №3

с.Петропавлівська Борщагівка
2023 р.

І.ВСТУП

Стратегія розвитку Комунального закладу позашкільної освіти «Центр дитячої та юнацької творчості «Апельсин Плюс» Борщагівської сільської ради Київської області на 2023 – 2027 роки (далі – Стратегія) – це комплекс заходів, які спрямовані на підвищення ефективної державної політики у сфері позашкільної освіти. Стратегія розроблена з урахуванням завдань та векторів розвитку позашкільля в умовах реалізації закону «Про освіту».

Сучасна позашкільна освіта – це безперервний освітній процес, що не має фіксованих термінів початку і завершення, послідовно переходить від одного етапу до іншого, забезпечуючи кожній дитині умови для вільного вибору видів і форм діяльності; духовного, інтелектуального та фізичного розвитку; формування готовності до участі в складній системі соціальних відносин, а також формування моральної позиції, від якої залежить подальший розвиток особистості.

Керуючись Законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», іншими нормативно-правовими документами, що регламентують діяльність закладів позашкільної освіти, педагогічний колектив комунального закладу позашкільної освіти «Центр дитячої та юнацької творчості «Апельсин Плюс» Борщагівської сільської ради (далі – Центру) приділяє значну увагу формуванню внутрішньої системи забезпечення якості освіти, з цією метою було розроблено Стратегію.

Стратегія є довгостроковим послідовним комплексним документом, який визначає пріоритети діяльності, цілі, завдання, заходи, процедури щодо вдосконалення діяльності Центру.

Цінності закладу:

- Відкритість, довіра, творчість;
- Активний спосіб життя, цілеспрямованість і саморозвиток;
- Дитиноцентризм, взаємоповага та ефективна взаємодія;
- Свобода вибору та креативність, безперервний розвиток, всебічна освіченість;
- Патріотизм, освітній процес на основі духовних, моральних, культурних цінностей і громадських пріоритетах українського народу;
- Гуманізація, багатоукладність та варіативність.

Метою Стратегії є:

- удосконалення внутрішньої якості освіти Центру, як комплексного закладу позашкільної освіти, організаційно-координаційного та методичного центру розвитку позашкільної освіти в громаді;
- розширення мережі гуртків, напрямків позашкільної освіти;
- підвищення доступності позашкільної освіти;
- розширення функції «ЦДТЮ «Апельсин Плюс» Борщагівської сільської ради в ОТГ як центру освітньої, соціо-культурної, організаційно-масової, громадянської діяльності;

- запровадження в Центрі основним напрямком – національно-патріотичне виховання;

Завдання Стратегії:

1. Забезпечення якості освітнього процесу.

2. Систематизація роботи педагогів щодо вивчення потреб мешканців територіальної громади щодо реалізації творчого потенціалу дітей та учнівської молоді в процесі пізнавально-практичної та навчально-творчої діяльності; актуалізації змісту і напрямів позашкільної освіти в контексті сучасних реалій і викликів.

3. Оптимізація соціально-педагогічних умов для надання якісних освітніх послуг дітям та учнівській молоді; сприяння їх гармонійному розвитку вихованців, реалізації їх здібностей у креативно спрямованому позашкільному освітньому просторі:

- упровадження в освітній процес сучасних підходів, методик і педагогічних технологій;

- розширення спектру соціально-освітніх послуг, орієнтованих на професійне самовизначення вихованців, формування в них загальної культури і культури здоров'я;

- удосконалення науково-методичного, інформаційно-технологічного, матеріально-технічного забезпечення діяльності закладу;

- формування системи академічної доброчесності.

4. Систематизація роботи щодо підвищення рівня професійно-творчої компетентності педагогів закладу.

5. Удосконалення системи управління закладом на основі технологій сучасного освітнього менеджменту, концептів державно-громадського управління закладом освіти.

6. Організація моніторингу для оперативного контролю й корегування роботи структурних підрозділів ЦДТЮ.

1.1. Базові характеристики Стратегії

Стратегію розвитку Центру розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», Указу Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 року №673, Концепції національно-патріотичного виховання у системі освіти України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 06 червня 2022 року №527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання у закладах освіти України», до наказу Департаменту освіти і науки Київської обласної адміністрації від 14.10.2022 року №94В «Про запровадження в закладах освіти Київської області патріотичного проекту «Нащадки нескорених», інших

нормативно-правових документів, що регламентують діяльність закладів позашкільної освіти.

Мета стратегії: розроблення та впровадження ефективних механізмів подальшого розвитку Центру, забезпечення внутрішньої системи якості освіти.

У контексті сучасного освітнього менеджменту закладів позашкільної освіти територіального підпорядкування основними характеристиками Стратегії є:

– *системність* – функціонування Центру як соціально спрямованої цілісної освітньої системи регіонального організаційного рівня – складової системи позашкільної освіти України;

– *стратегічність* – спрямованість на забезпечення життєдіяльності і сталого розвитку закладу;

– *інноваційна спрямованість* – орієнтація на впровадження організаційно-педагогічних, методико-технологічних, освітньо-процесуальних та інших інновацій;

– *прогностичність* – визначення очікуваних результатів на основі аналізу змін соціального попиту на позашкільні/неформальні освітні послуги, концептуалізації процесів розвитку;

– *технологічність* – використання структурованої організаційно-управлінської технології, що забезпечує системний характер змін, контроль за ними, а відтак – якість освітнього процесу.

В умовах реформування національної системи освіти Стратегія визначає стратегічні орієнтири розвитку Центру, як закладу позашкільної освіти територіального підпорядкування, обґрунтовує й систематизує організаційні шляхи їх досягнення, визначає ресурсні потреби, скеровує діяльність педагогічного колективу на конкретний результат.

Стратегія спрямована в площину цінностей особистісного розвитку вихованців, відкритості закладу як самостійної освітньої системи організаційного рівня та зумовлює модернізацію факторів, що впливають на якість освітнього процесу; актуалізацію змісту, форм і методів позашкільної освіти.

1.2. Технологія реалізації Стратегії

1.2.1. Принципи діяльності

В основу реалізації Стратегії покладено такі принципи:

❖ гуманізації – забезпечення культурно-освітніх потреб;

❖ концептуальності та технологічності розвитку Центру як комплексного закладу позашкільної освіти, організаційно-координаційного і методичного центру розвитку позашкільної освіти в громаді;

❖ внутрішньо і зовнішньо орієнтованого освітнього менеджменту, науково-методичного та психологічного супроводу всіх напрямів роботи, передбачено і внутрішніми і зовнішніми функціями закладу;

❖ доцільного застосування сучасних підходів (особистісного, компетентнісного, діяльнісного тощо), методик і технологій;

❖ поєднання інноваційної діяльності й перспективного досвіду педагогічного колективу.

1.2.2. Основні напрями педагогічної діяльності

Реалізація Стратегії потребує визначення основних напрямів діяльності педагогічного колективу:

- ❖ формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- ❖ удосконалення систем навчально-виховної, методичної, психологічної, організаційно-масової, соціально-просвітницької роботи;
- ❖ підсилення організаційно-координаційної та методичної функцій у регіональній системі позашкільної освіти, розвиток якої передбачено за кластерним принципом (освітній менеджмент, організаційно-масова, методична, психологічна, моніторингова діяльність);
- ❖ удосконалення системи підвищення фахового рівня педагогів, самоосвітня діяльність;
- ❖ забезпечення академічної доброчесності;
- ❖ науково-методологічне забезпечення процесів розвитку в позашкільній освіті громади.

1.2.3. Фінансово-господарська діяльність

Фінансово-господарська діяльність закладу – здійснюється відповідно до чинного законодавства України. Фінансування за рахунок коштів районного бюджету в установленому законодавством порядку. Бухгалтерський облік коштів ведеться через бухгалтерію Центру. Механізм фінансування – кошторисно-бюджетний.

З метою вдосконалення ресурсного забезпечення Центру діяльність педагогічного колективу спрямовується на активізацію співпраці з державними установами, територіальними громадами, бізнесовими структурами, громадськими організаціями, батьками вихованців. Важливе значення надається господарській діяльності педагогічного колективу щодо підтримки й розвитку матеріально-технічної бази закладу; формуванню системи надання платних освітніх послуг населенню, передбачених чинним законодавством.

1.2.4. Визначення ризиків

Реалізація Стратегії вимагає критичного осмислення досягнутого та визначення ризиків, що можуть ускладнити реалізацію мети і завдань розвитку закладу. Серед основних:

- *зовнішні*:
 - в зв'язку з введенням воєнного стану на території країни;
 - соціально-економічні проблеми;
 - ускладнення демографічної ситуації в державі, області;
 - недосконалість нормативно-правового забезпечення діяльності закладів позашкільної освіти;

- *внутрішні:*
 - проблеми щодо підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів для роботи в закладах позашкільної освіти;
 - зміна умов співпраці з партнерськими організаціями (іншими закладами, установами, асоціаціями, об'єднаннями);

II. ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Реалізація Стратегії передбачає організацію низки заходів, виконання яких забезпечить сталість процесів розвитку Центру, зокрема:

2.1. організаційно-управлінських, що стосуються:

- ✓ оптимізації організаційно-функціональної структури Центру (започаткування роботи нових профілів гурткової роботи, відповідно до попиту дітей та учнівської молоді;
- ✓ упровадження дистанційних, змішаних форм навчання;
- ✓ удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

2.2. методико-технологічних, що визначають ефективність:

- ✓ інноваційної діяльності педагогів – упровадження сучасних наукових основ (принципи, підходи, концепції, теорії), методик і технологій неформальної освіти, розроблення і реалізація соціально-освітніх проектів, програм; створення ефективних систем освітньої роботи тощо;
- ✓ оптимізації програмно-методичного забезпечення закладу позашкільної освіти;
- ✓ формування ефективної системи підвищення фахового рівня педагогів (проведення консультацій, кластерів, кругих столів з залученням колег-позашкільників області;
- ✓ удосконалення інформаційно-методичного забезпечення, висвітлення перспективного педагогічного досвіду;

2.3. науково-методологічних, що передбачають:

- ✓ співпрацю із науковими установами з метою участі в розробленні актуальних науково-методичних проблем;
- ✓ розроблення навчальних матеріалів з питань позашкільної освіти;
- ✓ розроблення авторських навчальних програм з позашкільної освіти.

2.4. фінансово-господарських, що зумовлюють:

- ✓ створення безпечного освітнього середовища;
- ✓ зміцнення матеріально-технічної бази закладу (поліпшення ресурсного забезпечення, комп'ютеризація тощо);

✓ збільшення позабюджетних надходжень: формування системи платних освітніх послуг, залучення батьківської громадськості до вирішення освітніх завдань.

III. УМОВИ ТА ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Для реалізації мети й завдань роботи закладу важливим є визначення умов реалізації Стратегії, серед яких основними є креативна та інноваційна спрямованість діяльності педагогів; інформаційне, науково-методичне забезпечення впроваджуваних інновацій (підходів, методик, технологій, організаційних форм роботи тощо); формування ефективних педагогічних систем розвивального спрямування; біологізація позашкільного освітнього простору; розроблення організаційно-педагогічних засад психологічного супроводу учасників освітнього процесу; створення ефективних систем інформаційно-методичного забезпечення та обміну досвідом, відкритість і прозорість діяльності.

Серед засобів з реалізації завдань Стратегії провідними є науково-методична та професійно-творча діяльність педагогів; методико-педагогічне проектування, створення авторських освітніх методик і технологій (освітніх, соціально-просвітницьких, дозвіллево-рекреаційних тощо); перспективний педагогічний досвід; сучасні технології, зокрема інформаційно-комунікативні, освітнього менеджменту, методичного моніторингу, соціально-психологічного тренінгу тощо; розроблення та виконання соціально-освітніх проєктів і програм; співпраця із державними й громадськими інституціями; адміністративне і соціальне партнерство тощо.

Визначення умов і засобів реалізації Стратегії є важливою технологічною складовою концептуалізації об'єктів (систем), подій (заходів) і процесів, що забезпечують цілеспрямований розвиток закладу як цілісної соціально спрямованої освітньо-виховної системи, організаційно-координаційного і методичного центру позашкільної освіти в громаді.

IV. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ *(основні положення щодо розвитку закладу)*

Викладені положення є логічним продовженням інноваційної діяльності педагогічного колективу, результатом спільної роботи щодо педагогічного проектування процесів, що забезпечують розвиток закладу як сучасної відкритої до взаємодії багатопрофільної освітньої системи, формування внутрішньої системи якості освіти.

4.1. Удосконалення соціально-педагогічної моделі закладу

Соціально-педагогічна модель закладу є визначальним чинником підвищення ефективності щодо роботи як комплексного закладу позашкільної освіти,

організаційно-координаційного та методичного центру позашкільної освіти в громаді.

Специфіка моделі визначається соціальною складовою діяльності закладу – спрямованістю навчально-виховної роботи на формування пізнавально-практичних, комунікативних, творчих складових життєвої компетентності підростаючого покоління, що сприяють його соціалізації (засвоєння соціальних норм, цінностей, правил) та забезпечують пізнавально-практичну, творчу, соціальну самореалізацію в позашкільному освітньому просторі. Це відображено в організаційно-педагогічних засадах діяльності закладу (ціль, місія, цінності, завдання, напрями, форми роботи), його організаційно-функціональній структурі, моделі організаційно-управлінської роботи, очікуваних соціальних і освітніх результатах діяльності.

Організаційно-функціональна структура Центру включає роботу за 6 напрямками позашкільної освіти, а також відділ організаційно-масової роботи та методичний.

Протягом 2022/2023 навчального року в закладі позашкільної освіти функціонують такі напрями : науково-технічний, художньо-естетичний, фізкультурно-спортивний, гуманітарний, дослідницько-експериментальний, військово-патріотичний.

В Стратегію розвитку закладу терміном реалізації протягом 2023/2027 роки визначено розширення мережі гуртків, здійснення роботи творчих об'єднань з раннього творчого розвитку дитини, удосконалення форм навчання, започаткування функціонування нових напрямків позашкільної освіти, а саме еколого-натуралістичного, соціально-реабілітаційного, туристсько-краєзнавчого, бібліотечно-бібліографічного, оздоровчого.

Реалізація стратегічного завдання щодо вдосконалення соціально-педагогічної моделі закладу сприяє систематизації освітньої роботи з упровадження нових напрямів, пов'язаних із творчим розвитком особистості, громадянською, валеологічною, хобі-освітою, інших, в контексті сучасних завдань і викликів.

Важливим є визначення пріоритетних завдань роботи за означеними напрямами з урахуванням навчальних рівнів:

▪ **творчий розвиток особистості:** удосконалення організаційно-педагогічних засад діяльності; шкіл раннього творчого розвитку дитини (для вихованців 4–6 років); творчих об'єднань загально розвивального спрямування (I навчальний рівень);

▪ **хобі-освіта:** удосконалення організаційно-педагогічних засад діяльності за еколого-натуралістичним, науково-технічним, художньо-естетичним, туристсько-краєзнавчим, фізкультурно-спортивним, гуманітарним, соціально-реабілітаційним, оздоровчим, дослідницько-експериментальним напрямами позашкільної освіти;

Провідним принципом у реалізації стратегічних завдань є колективна й індивідуальна інноваційна діяльність педагогів Центру за основними напрямами навчально-творчої діяльності.

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямом є:

- *інноваційна організаційно-педагогічна діяльність*: упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних і комп'ютерних технологій в освітній процес;
- *освітня діяльність*: упровадження комплексної навчальної програми для студій/об'єднань раннього творчого розвитку дитини, розробленої на основі перспективного регіонального досвіду; поширення ефективних традиційних та інноваційних методик і педагогічних технологій;
- *науково-методична робота*: удосконалення науково-методичного забезпечення діяльності студій/об'єднань, інформаційно-методичне забезпечення роботи з батьками; узгодження професійно-творчої та методичної діяльності педагогів з розроблення актуальних методико-педагогічних проблем;
- *психологічний супровід*: удосконалення діагностичної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми;
- *організаційно-координаційна діяльність*: удосконалення організаційно-педагогічних моделей роботи студій/об'єднань раннього творчого розвитку дитини, що функціонують в закладі позашкільної освіти громади.

Художньо-естетичний напрям

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Соціально-педагогічне значення роботи Центру за напрямом полягає в:

- організації навчально-творчої діяльності дітей та учнівської молоді за різними видами сучасного мистецтва;
- формуванні у вихованців профільної творчої компетентності: вокальної, хореографічної, образотворчої, театральної тощо.

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямом є:

- *інноваційна організаційно-педагогічна діяльність*: розроблення й упровадження ART-проектів за участю дитячих творчих колективів;
- *освітня робота*: удосконалення технологій студійної та клубної роботи; започаткування роботи хобі-клубів як форми організації соціально-творчої діяльності вихованців;
- *науково-методична робота*: участь у розробленні проблеми формування базових компетентностей особистості в процесі пізнавально-практичної та творчої діяльності; розроблення методичних матеріалів з проблеми творчого розвитку особистості в процесі освітньої діяльності, особливостей формування комунікативно-творчої компетентності, національного виховання засобами мистецтва;
- *організаційна діяльність*: робота з підготовки творчих колективів Центру до присвоєння звань «Зразковий творчий колектив», «Народний творчий колектив»; удосконалення мистецько-просвітницької та фестивально-конкурсної діяльності,

систематизація роботи обласного профільного методичного об'єднання і творчих груп.

Декоративно-ужиткова творчість

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Соціально-педагогічне значення роботи гуртків декоративно-ужиткових мистецтв у Центрі полягає в:

- навчанні дітей та учнівської молоді основам декоративно-ужиткової творчості, творчому розвитку юних аматорів;
- інтеграції профільної освітньої роботи з роботою за образотворчим, еколого-натуралістичним, художньо-технічним та іншими профілями гурткової роботи;
- створення в регіоні соціально-педагогічних умов, що забезпечують збереження та примноження духовних і культурних надбань українського народу, відродження національних традицій.

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямом є:

- *інноваційна організаційно-педагогічна діяльність*: розроблення й реалізація регіональних соціально-освітніх проєктів декоративно-ужиткового спрямування (спільно із закладами культури, мистецькими осередками);
- *освітня робота*: упровадження нових форм організації освітньої роботи, зокрема родинних клубів, творчих майстерень, шкіл народних ремесел, курсів профорієнтаційного спрямування тощо;
- *науково-методична робота*: участь у розробленні проблеми формування базових компетентностей особистості в процесі пізнавально-практичної та творчої діяльності; розроблення програмно-методичних матеріалів з проблеми національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді засобами декоративно-ужиткового мистецтва;
- *організаційно-координаційна діяльність*: спрямування роботи обласного методичного об'єднання керівників гуртків декоративно-ужиткового профілю на вдосконалення профільних освітніх методик; створення в Центрі постійно діючих виставкових залів, галерей дитячої творчості; розроблення електронних каталогів робіт переможців конкурсних заходів.

Науково-технічний напрям

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Соціально-педагогічне значення роботи за означеним напрямом полягає у:

- формуванні техніко-технологічної компетентності дітей та учнівської молоді;
- наданні вихованцям можливостей для самореалізації в різних сферах практичної діяльності;

- збереженні та розвитку мережі творчих об'єднань науково-технічного напрямку;

- удосконаленні системи обласних масових заходів за напрямом.

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямом є:

- *інноваційна організаційно-педагогічна діяльність*: упровадження регіональних соціально-освітніх проєктів науково-технічного спрямування (інформаційно-комунікаційних, спортивно-технічних, дослідницьких, конструкторських тощо);

- *освітня робота*: започаткування роботи творчих об'єднань за сучасними профілями, зокрема робототехніка, «LEGO - конструювання», учнівських конструкторських бюро;

- *науково-методична робота*: участь у розробленні проблеми формування базових компетентностей особистості в процесі пізнавально-практичної та творчої діяльності; підготовка програмно-методичних матеріалів за науково-технічним напрямом;

Дослідницько-експериментальний напрям

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Соціально-педагогічне значення роботи за цим напрямом полягає у:

- формуванні дослідницької компетентності вихованців (опанування основами наукового дослідження; розвиток комунікативно-творчих умінь, навичок самоорганізації та самоконтролю, культури інтелектуально-творчої діяльності);

- розвитку творчих здібностей вихованців у процесі профільної пошуково-дослідницької, дослідно-експериментальної, винахідницької діяльності;

- формуванні академічної доброчесності.

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямом є:

- *організаційно-педагогічна діяльність*: упровадження дистанційного навчання, сучасних освітніх методик розвивального спрямування;

- *освітня робота*: розширення мережі учнівських творчих об'єднань науково-дослідницького спрямування;

- *науково-методична робота*: участь у розробленні актуальних науково-методичних проблем, спрямованих на формування базових компетентностей особистості в процесі науково-дослідницької діяльності;

- *організаційно-координаційна діяльність*: посилення ефективності взаємодії закладів загальної середньої, позашкільної, вищої освіти, науково-виробничих установ області для підтримки роботи інтелектуально обдарованих дітей та учнівської молоді; забезпечення слухачів МАН у всеукраїнських, міжнародних освітніх проєктах і програмах.

Військово-патріотичний напрям

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Соціально-педагогічне значення роботи за цими напрямками полягає у:

- підготовка та виховання самовідданих, свідомих захисників Батьківщини, готових у будь-яких умовах вступити на захист територіальної цілості та незалежності України;
- утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки;
- сприяння набуттю дітьми та молоддю патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства;

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямками є:

- *освітня робота*: започаткування роботи клубу юних патріотів, юних джур; розширення військово-патріотичного профілю;
- *науково-методична робота*: розроблення програмно-методичного забезпечення освітнього процесу за напрямом;
- *організаційно-координаційна діяльність*: організація проведення I та II етапів військово-патріотичної дитячо-юнацької гри «Сокіл» («Джура»);

Фізкультурно-спортивний, оздоровчий напрям

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Соціально-педагогічне значення роботи за цими напрямками полягає в:

- залученні вихованців творчих об'єднань різних профілів до фізкультурно-спортивної та оздоровчо-дозвілдової діяльності;
- упровадженні сучасних технологій збереження й укріплення здоров'я;
- популяризації культури здоров'я та здорового способу життя.

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямками є:

- *інноваційна організаційно-педагогічна діяльність*: упровадження сучасних форм фізкультурно-профілактичної (програми фізично активного дозвілля та фізкультурно-масової роботи тощо);
- *освітня робота*: упровадження спеціалізованих тренінг-курсів («Екологія та здоров'я», «Уроки Здоров'я» тощо), сучасних оздоровчо-профілактичних програм;
- *науково-методична робота*: розроблення програмно-методичних матеріалів фізкультурно-оздоровчого спрямування; удосконалення організаційно-педагогічних засад діяльності закладу позашкільної освіти;
- *організаційно-координаційна робота*: створення ефективної системи професійної взаємодії педагогів, спрямованої на розроблення й упровадження здоров'язберезувальних і здоров'я формуючих технологій.

Туристсько-краєзнавчий напрям

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Соціально-педагогічне значення роботи за цими напрямками полягає у:

- формуванні у вихованців дослідницької компетентності та екологічної, валеологічної, рекреаційно-дозвілдової культури;
- сприянні краєзнавчого руху ;
- координації музейної та екскурсійно-просвітницької діяльності закладів освіти.

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямками є:

- *інноваційна організаційно-педагогічна діяльність*: започаткування краєзнавчих проєктів і програм; створення системи обміну екскурсійними групами вихованців на регіональному рівні;
- *освітня робота*: започаткування роботи гуртка/об'єднання рідного краю, юних екскурсоводів;
- *науково-методична робота*: участь у розробленні проблеми формування базових компетентностей особистості в процесі пізнавально-практичної; розроблення програмно-методичного забезпечення освітнього процесу за напрямом;
- *організаційно-координаційна діяльність*: оптимізація систем екскурсійно-просвітницької, експедиційної, клубної, музейної роботи;

Еколого-натуралістичний напрям

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Соціально-педагогічне значення роботи за напрямом полягає в:

- залученні дітей та учнівської молоді до різноманітних видів практичної еколого-натуралістичної діяльності;
- сприянні гармонійному розвитку особистості засобами еколого-натуралістичної творчості;
- реалізації науково-освітніх проєктів, організації роботи профільних оздоровчих таборів, проведенні польових практик, просвітницьких культурно-масових заходів.

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямом є:

- *інноваційна організаційно-педагогічна діяльність*: організація роботи дитячого екологічного парламенту, започаткування місцевих соціально-освітніх проєктів і програм еколого-просвітницького спрямування;
- *освітня робота*: упровадження сучасних педагогічних методик і технологій для активізації діяльності вихованців;
- *науково-методична робота*: участь у розробленні проблеми формування базових компетентностей особистості в процесі пізнавально-практичної та творчої еколого-натуралістичної діяльності; розроблення науково-методичного забезпечення означеного напрямку позашкільної освіти;
- *організаційно-координаційна діяльність*: створення ефективної системи підготовки вихованців творчого об'єднань еколого-натуралістичного , секціях

МАН; удосконалення форм організації співпраці з державними та громадськими організаціями.

Бібліотечно-бібліографічний, гуманітарний напрями

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Соціально-педагогічне значення роботи за цими напрямками полягає в:

- організації роботи юних журналістів, літературної творчості, мистецтвознавства тощо, залученні до роботи в них викладачів закладів вищої освіти, діячів культури і мистецтв;

- поглиблення пізнавальних інтересів вихованців (учнів і слухачів) підвищення їх інформаційної культури, набуття навичок і умінь орієнтуватися у зростаючому потоці інформації;

- розвиток здібностей, обдарувань, практичних навичок вихованців (учнів і слухачів), оволодіння знаннями з основ наук соціально-гуманітарного циклу.

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямками є:

- *інноваційна організаційно-педагогічна діяльність*: упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у систему роботи обласних профільних шкіл, студій, клубів;

- *освітня робота*: організація нових напрямів профільного допрофесійного навчання;

- *науково-методична робота*: розроблення програмно-методичного забезпечення; удосконалення організаційно-педагогічних засад їхньої діяльності в контексті очно-заочних і дистанційних форм навчання;

- *організаційно-координаційна діяльність*: збереження та розширення мережі напрямку тощо.

Соціально-реабілітаційний напрям

Термін реалізації: 2023-2027 роки

Соціально-педагогічне значення роботи закладу позашкільної освіти за цим напрямом полягає в організації роботи щодо:

– координації роботи органів учнівського самоврядування;

– здійснення педагогічної та соціально-психологічної роботи щодо соціалізації, соціально-творчої реабілітації.

Основними чинниками забезпечення ефективності роботи за напрямом є:

- *інноваційна організаційно-педагогічна діяльність*: здійснення педагогами і вихованцями соціального волонтерства; розроблення лекційно-практичних курсів для роботи з батьками.

- *освітня робота*: створення форм роботи компенсаторно-виховного середовища для дітей і підлітків;

- *психологічний супровід*: здійснення індивідуальної та групової корекційно-розвивальної роботи;

- *організаційно-координаційна діяльність*: поширення кращого досвіду роботи за означеним напрямом.

Розвиток Центру як закладу позашкільної освіти місцевого підпорядкування передбачає координацію процесів розбудови регіональної системи позашкільної освіти в умовах децентралізації.

Важливим напрямом роботи Центру є оптимізація організаційної моделі діяльності закладу позашкільної освіти, метою роботи якого є надання якісної позашкільної освіти учням, які мешкають у сільській місцевості.

Основними стратегічними положеннями щодо підвищення ефективності роботи закладу позашкільної освіти визначено:

- удосконалення організаційно-педагогічних засад та організаційних форм роботи;
- удосконалення методик проведення творчих майстерень, майстер-класів, природоохоронних акцій та організації пошуково-краєзнавчих, екологічних експедицій;
- реалізація освітніх проєктів: створення еколого-краєзнавчих стежок, куточків народознавства, авторських творчих майстерень тощо;
- удосконалення системи організаційно-масової та оздоровчо-дозвіллевої роботи;
- координації та забезпечення проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”).

Важливим напрямом роботи щодо вдосконалення соціально-педагогічної моделі закладу є оптимізація діяльності територіального відділення МАН України. До його функцій віднесено організацію роботи наукових відділень, секцій (очна й заочна форми), проведення заходів для інтелектуально обдарованої молоді (форуми, конкурси, конференції тощо).

Основними програмними положеннями щодо вдосконалення роботи за цим напрямом є:

- удосконалення системи виявлення та підтримки обдарованої учнівської молоді;
- створення в громаді комплексу соціально-педагогічних умов як основи для вдосконалення систем роботи наукових товариств учнів у закладах загальної середньої, позашкільної освіти;
- упровадження технологій дистанційного навчання, інноваційних методик навчально-дослідницької роботи;
- забезпечення ефективної взаємодії закладів загальної середньої, позашкільної освіти;

4.2. Оптимізація методичної роботи та роботи з педагогічними кадрами

Систему методичної роботи побудовано відповідно до освітньої, організаційно-масової, організаційно-координаційної, методико-технологічної функцій закладу та напрямів позашкільної освіти. Основними компонентами

методичної роботи, що засвідчують її спрямованість на сталий розвиток Центру і закладів позашкільної освіти області, є:

– *інформаційно-аналітичний* – методичний моніторинг, аналіз результатів діяльності, підготовка статистичних інформаційно-аналітичних матеріалів, планування визначення перспектив;

– *організаційно-методичний* – організація та проведення методико-педагогічних заходів (науково-практичних, конкурсних, презентаційних тощо); їх методичний супровід; кураторство діяльності творчих груп педагогів; організація роботи методичних об'єднань тощо;

– *методико-технологічний* – підбір, аналіз, розроблення методичних матеріалів (моделей, проектів, методик, технологій тощо); удосконалення програмно-методичного забезпечення; узагальнення перспективного педагогічного досвіду;

– *інформаційно-видавничий* – забезпечення роботи сайту закладу та офіційних сторінок в соціальних мережах Інтернету, ведення YouTube каналу «Новини Апельсина» тощо;

– *навчально-консультативний* – забезпечення роботи з молодими та малодосвідченими педагогами, підготовка педагогів до атестації, методико-технологічне консультування, наставництво;

– *науково-методичний* – підготовка науково-методичних розробок (методик, проектів, концепцій, програм тощо); залучення педагогів закладу позашкільної освіти до участі у розробленні актуальних науково-методичних проблем, педагогічне проектування і моделювання процесів формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти тощо.

Подальша оптимізація методичної діяльності закладу пов'язана із впровадженням принципів концептуальності, циклічності, методологічності, що забезпечить її розвиток як науково обґрунтованої цілеспрямованої системи. Особлива увага має приділятися забезпеченню ефективності інноваційних процесів, узагальненню кращого педагогічного досвіду, організації самоосвітньої та професійно-творчої діяльності педагогів, формуванню методичних традицій діяльності Центру (проведення педагогічних форумів, тижнів педагогічної майстерності, конкурсів тощо).

4.3. Співпраця із суспільними інституціями

Реалізація Стратегії потребує урізноманітнення та вдосконалення форм співпраці педагогічного колективу закладу з батьківською громадськістю, закладами загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, соціально відповідальним бізнесом, громадськими організаціями.

Робота з батьками вихованців спрямовується на залучення до розв'язання проблем матеріально-технічного забезпечення, поглиблення психолого-педагогічних знань, формування вмінь і навичок спільної з дітьми навчально-творчої діяльності.

Важливим у контексті зазначеного є використання різноманітних форм роботи з батьками (збори, лекції, родинні клуби, тренінгові програми, творчі майстерні, дні родинної творчості тощо). Подальший розвиток партнерської взаємодії з батьками пов'язаний з упровадженням інноваційних форм роботи. Серед основних: свята за народним календарем, дні родинної творчості, оздоровчий туризм, пізнавально-розважальні і конкурсні програми тощо, конкурси-презентації родоводів, зустрічі творчих поколінь тощо.

Організація співпраці із державними і громадськими інституціями є необхідною умовою для розширення позашкільного освітнього простору, спрямованого на творчий розвиток і соціалізацію особистості.

Тому для подальшого розвитку Центру важливим є:

- *підсилення взаємодії із громадськими організаціями* (дитячими, природоохоронними, національно-патріотичними тощо) – забезпечення участі вихованців у освітніх проєктах краєзнавчого, екологічного, патріотичного, мистецького спрямування, соціально-просвітницьких, конкурсних заходах тощо;

- *удосконалення форм співпраці із закладами загальної середньої та вищої освіти* – забезпечення наступності в навчанні та вихованні, створення умов для застосування набутих знань у практичній творчій діяльності, розширення організаційних форм масової роботи у сфері вільного часу дітей;

- *співпраця із закладами позашкільної освіти області* – обмін учнівськими делегаціями та екскурсійними групами, онлайн-комунікація, реалізація спільних освітніх проєктів тощо;

- *розширення співпраці з державними установами, науковими, науково-виробничими та громадськими організаціями* – реалізація завдань щодо екскурсійно-просвітницької роботи, забезпечення участі вихованців у соціально-освітніх проєктах.

4.4. Управлінська діяльність

Управлінська діяльність є складовою змісту роботи за всіма напрямками діяльності закладу та має чітко визначену структуру, пов'язану із особливостями зовнішнього і внутрішнього освітнього менеджменту.

У контексті упровадження концептів державно-громадського управління важливе значення має ефективна взаємодія між адміністративно-методичним складом і колегіальними органами управління закладом, а саме:

– *педагогічною радою*, що визначає стратегію розвитку закладу; створює організаційно-педагогічні умови для послідовних системних змін; забезпечує аналіз і контроль діяльності закладу;

– *методичною радою*, яка спрямовує роботу на підвищення рівня професійної компетентності педагогів, реалізацію творчого потенціалу педагогічного колективу, поліпшення якості позашкільної освіти шляхом упровадження досягнень сучасної психолого-педагогічної науки й перспективного педагогічного досвіду;

Основними завданнями щодо вдосконалення управлінської діяльності в закладі є вдосконалення її моделі, що передбачає наявність компонентів (зовнішній

і внутрішній освітній менеджмент), рівнів (стратегічний, технологічний, оперативний) та етапів (діагностично-прогностичний, організаційний, програмно-проектувальний, контроль-корегувальний, оцінювальний, підсумковий), а також ефективність системи моніторингової діяльності.

Об'єкти моніторингу

Об'єктами внутрішнього моніторингу якості освіти в Центрі є:

✓ **якість організації освітнього процесу в закладі:**

- робота закладу відповідно до плану на поточний календарний рік;
- реалізація обласних і локальних соціально-освітніх проєктів, упроваджених профільних, комплексних навчальних програм з позашкільної освіти;
- упровадження освітніх інновацій, змішаної і дистанційної форми навчання;

✓ **якість організації освітнього процесу у творчих об'єднаннях:**

- робота з виконання освітніх, навчальних програм, календарних планів (якість планування, тематичний облік занять гуртків та інших творчих об'єднань, облік виховних заходів, реалізації освітніх проєктів, ін.);
- особливості реалізації навчальних програм;
- виконання програмних вимог щодо формування у вихованців знань, умінь і навичок;

✓ **якість освітньої діяльності вихованців та її результатів:**

- освітні досягнення (реалізація проєктів, результати участі у масових заходах тощо).

Суб'єкти моніторингу

✓ **профільний освітній моніторинг:** завідувачі відділів організаційно-масового та методичного;

4.5. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення розвитку закладу

Матеріально-технічне та фінансове забезпечення розвитку Центру здійснюється відповідно до сучасної державної політики в галузі позашкільної освіти та пріоритетів діяльності закладу. Джерелами фінансування є видатки, з місцевого бюджету.

Матеріально-технічні ресурси та фінансові витрати визначаються реальними потребами реалізації конкретних завдань, що є складовими Стратегії, відповідно до санітарно-гігієнічних норм, правил охорони праці та техніки безпеки з урахуванням типового переліку навчального обладнання та доступності сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Подальший розвиток внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Центрі пов'язаний із ефективним використанням фінансів, раціональним підходом до використання матеріально-технічної бази, наявних ресурсів. Важливим напрямом роботи є систематизація господарської діяльності колективу закладу (підтримка в належному стані матеріально-технічної бази навчальних і технічних

приміщень; догляд за зовнішнім озелененням; навчально-виробнича діяльність тощо), формування системи надання платних освітніх послуг населенню громади.

5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Очікувані результати щодо реалізації Стратегії:

✓ *удосконалення системи роботи Центру як місцевого комплексного закладу позашкільної освіти, організаційно-координаційного і методичного центру позашкільної освіти в громаді;*

✓ *реалізація права дітей та учнівської молоді на здобуття якісної позашкільної освіти відповідно до їх здібностей, обдарувань, уподобань та інтересів; розвиток творчих здібностей, виховання і соціалізація особистості в процесі пізнавально-практичної і навчально-творчої діяльності у сфері вільного часу;*

✓ *оптимізація соціально-педагогічних умов діяльності закладу для забезпечення гармонійного розвитку вихованців, реалізації їх творчого потенціалу в креативно спрямованому позашкільному освітньому просторі громади;*

✓ *забезпечення організаційно-педагогічних, науково-методичних засад розвитку позашкільної освіти в громаді, спрямованих на максимальне охоплення позашкільною освітою дітей та учнівської молоді; забезпечення ефективності систем освітньої, організаційно-масової, методичної та просвітницької роботи; досягнення високого рівня професійно-творчої взаємодії та інноваційної спрямованості позашкільного педагогічного мікросоціуму громади;*

✓ *підвищення якості позашкільних освітніх послуг, основними характеристиками яких є компетентісна спрямованість; зорієнтованість на виховання здорової, інтелектуально та творчо розвиненої, духовно багатой особистості з активною громадянською позицією; відкритість для співпраці, реалізації соціально-освітніх проєктів і програм; створенням безпечного освітнього середовища.*

6. КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ І ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ

Контрольні терміни реалізації Стратегії, її фінансове забезпечення визначаються місцевими програмами розвитку освіти.

Контроль виконання стратегічних завдань щодо розвитку закладу як цілісної соціально спрямованої освітньої системи, організаційно-координаційного і методичного центру позашкільної освіти в громаді здійснюється в контексті виконання нормативно – правових документів у галузі освіти, зокрема позашкільної.